

NEKAJ PREPROSTIH UKREPOV V PRIMERU POPLAV

Dejstvo je, da so podnebne spremembe tukaj in zdaj. V preteklih tednih se je Slovenija soočila z večjimi poplavami, ki so poleg velike materialne škode in popolnega uničenja domov terjale tudi smrtne žrtve. Obilica padavin pa ni povzročila le poplav, temveč tudi številne plazove. Zato je potrebno poleg vseh možnih ukrepov blaženja podnebnih sprememb pozornost nameniti tudi prilagajanju, saj se bodo glede na obstoječe napovedi deževja in nenadne močne ujme nadaljevale in še krepile.

Prilagajanje na podnebne spremembe je ključnega pomena za zagotavljanje učinkovite zaščite pred poplavami in hudourniki, saj se s spremenjenimi podnebnimi razmerami povečujejo tudi tveganja in pogostost ekstremnih vremenskih dogodkov.

Pristopi za prilagajanje na podnebne spremembe in njihov vpliv na zaščito pred poplavami in hudourniki so različni glede na samo okolje, pa vendar imajo skupne točke. V nadaljevanju smo pripravili nekaj pristopov za prilagajanje in zaščito pred poplavami in hudourniki ter posledično plazovi.

Ključnega pomena pri omiliti tveganj, povezanih z visoko intenzivnostjo padavin in hitrim pretokom vode so predvsem:

Celovita ocena tveganja, ki naj bo sestavljena iz podrobne študije poplav in hidroloških razmer, da so jasni potencialni učinki poplav in hudournikov. Hkrati se identificira ranljiva območja in kritično infrastrukturo, ki potrebuje zaščito.

Zgodnji opozorilni sistemi za spremljanje vremena; posledično se lahko napove obilne padavine in predvidi nenadne poplave. S tem se razvijejo učinkoviti sistemi zgodnjega opozarjanja, ki zagotavljajo pravočasna opozorila prebivalcem in oblastem.

Upravljanje poplavnih območij – priprava predpisov, ki omejujejo gradnjo na poplavno ogroženih območjih, še posebej na poplavnih ravnicah. Poplavne ravnice so nujne, da se omogoči zadrževanje in odtekanje vode in s tem zmanjša vplive poplav.

Trajnostni sistemi odvajanja vode – načrtovanje in namestitev naprav za upravljanje s hitrim odtokom padavinske vode in preprečevanje nenadnih poplav. Med trajnostne sisteme odvajanja voda uvrščamo tudi vključevanje značilnosti, kot so prepustna tlakovana površina, zadrževalna jezera in ozelenjeni jarki.

Alpine Space

Nasipi in protipoplavne ovire – gradnja sonaravno zasnovanih nasipov in protipoplavnih ovir za preusmerjanje in nadzor pretoka vode. Potrebno je tudi redno preverjanje in vzdrževanje te strukture.

Kanalizacija in nadzor erozije – kanali naj bodo skrbno načrtovani in vzdrževani, da lahko učinkovito obvladujejo povečan pretok vode, ne da bi povzročali erozijo. Potrebna je tudi uporaba ukrepov za nadzor erozije, kot so nasutje, vegetativna pokritost in kamnite strukture.

Vegetacija in območja ob rečnih bregovih - ohranjanje ali vzpostavitev vegetacije ob vodotokih, za stabilizacijo bregov in upočasnitev pretoka voda. Območja ob rečnih bregovih lahko delujejo kot naravni poplavni prostori in hkrati izboljšajo kakovost vode.

Odporna infrastruktura pred poplavami – načrtovanje in gradnja stavb in infrastrukture naj bo nad nivojem poplav, s poplavno odpornimi materiali.

Usposabljanje in vaje za skupnost – izobraževanje prebivalstva o odzivu na poplave in postopkih evakuacije. Vaje naj se izvajajo redno, da se zagotovi hitro in usklajeno odzivanje skupnosti.

Vir: ENERGAP

Vir: ENERGAP

Lokalni ukrepi za nadzor poplav – namestitev protipoplavnih ovir, peskokopov in druge začasne ukrepe na območjih, ki so nagnjena k nenadnim poplavam. Prebivalce izobražujte o pravilni uporabi teh ukrepov.

Obnova rek in naravno upravljanje s poplavami – obnovitev naravnih vodnih tokov in poplavna območja, da zmanjšate hitrost vode in povečate shranjevanje vode. Izvajanje ukrepov, kot so ustvarjanje meandrov, odstranjevanje odpadkov in obnova močvirij.

Medsektorsko sodelovanje – v načrtovanje in gradnjo ter upravljanje vodotokov in poplavnih območij je potrebno vključiti strokovnjake različnih področij (gradbinci, hidrologi, geologi, geografi, gozdarji, okoljevarstveniki,...).

Redno vzdrževanje in posodobitve – izvajanje rednih vzdrževalnih del za sisteme odvodnjavanja, prepustov in protipoplavnih struktur. Infrastruktura se naj prilagaja naravnim procesom, kar pomeni, da spoštujemo naravne zakonitosti vodnih tokov in spremembo površin.

Kampanje ozaveščanja javnosti – ozaveščanje o nevarnostih nenadnih poplav in hudournikov ter plazov. Izobraževanje prebivalcev o varnostnih ukrepih in pomenu rednega obveščanja o nevarnostih, prav tako je potrebno ljudi redno seznanjati, kako moramo sonaravno urejati vodotoke in zemljišča, da preprečimo poplave in plazove.

Vir: ENERGAP

Vir: ENERGAP